

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

ver. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83000)

iungere, sociare, sonare, tonare, rugire, tumultuari, tremere, moveri, fatigare, sentire, persuadere: cum igitur varie accipi posset, Evangelista interpretari voluit, idemque fecit interpretes Syrus. Proprie vero sonitum significat, qualis est populorum tumultu concurrentium, frementium, reboantium, atque ita etiam tonitru, quod est femitus quidam & sonitus exhalationum in nubibus discurrentium, & violenter eliarum.

V. 18. Ad nomen Matthæi, quidam addunt: τὸ ὄνομα.

V. 21. QVÆSTIO III.

Qui sui dicantur?

Qui fuerint, quos vocat suos Marcus, non satis conuenit inter auctores, Theophylactus ait esse populares, Zwinglius Apostolo, fuisse existimat. Aliquid obscuritatu habent hæc verba, & varie exponantur. Quidam sic exponunt. Quasi discipuli aut consanguinei Christi ceperint Iesum docentem, seu alij quidam, quod scilicet tanta esset in docendo pertinacia, tanta seueritas, tantus ardor, quod eum insanire putarent, quare vim ei intulerint, ac hic sensus videtur intelcorum aliquid Christo tribuere. Videtur ergo mihi iuxta Græcicam sic intelligendum: cum turba prius iuxta Christum in lacum, irruissent, ita ut nauem conscendere cogeretur, iam cum domum redit, tanta fuit multitudo populi, sicq; eum obstruit, ut neque ei, neque Apostolo edere integrum fuerit. Hac re moti Apostoli exierunt, & vi Christum abduxerunt. Turbas autem tumultuantes huius rationibus compescerunt, dicentes: ἐξέστη τὸν, id est, plus a quo laborauit, nimiumq; fatigatus.

Verum constat in ipso contextu & verbis aberrare Zwinglium. Nam conueniunt in domum, erant igitur cum Domino eisdem in ædibus Apostoli, at illi qui apprehendere eum conabantur, exierunt ex suis ædibus scilicet, in eum locum ubi Christus erat. Deinde audierunt, at Apostoli presentes omnia videbant. Quos vero Apostolos iā recens electos, & quos fratres, sorores, & matrem appellat, sibi tantum placuisse credat tantumque aulos, ut non monendo tantum illa potius ex impedito docendi munere, quam promoto captaret; An ignorabat esse lameum debere illis que patris sunt?

Matrem etiam hoc loco Caluinus excusat, imo nec hos fratres etiam, qui cum matre venerant. [Quod in Ambrosius & Chrysostomus Mariam ambitionis nomine simulat, nihil habet coloris: quod enim hæc diuinitate opus est, cum vbique summa eius plenas & modestia, Spiritus testimonio commendetur. Fortiter impulit eos carnalis affectus vehementia, ut plus iusto fatigerent. Hoc non nego, sed pio studio non dubitatum fuisse adductos, ut ei le adiungerent.] De Ambrosio & Chrysostomo dixi Matthæi 24. 6. Noster Soarez matrem defendit, fratres impunitatis accusat. p. 3. T. 2. p. 47. f. 1. ad eum locum itaque le foretemitro.

ὁν ὡς δαίμονοντα. ἂν οἱ μὲν παρ' αὐτῶν, τὸ τῶν αὐτῶν, ἔτιος, ὡς ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δὲ τῶν ἑσπολιῶν, ὡς αὐτῶν δαίμονον ἔχον, αὐτῶν ἔλεγον, ἔπειθ' ἵδ' αὐτῶν ἐξ ἑστῶτος γίνονται, ἔπειθ' ἔλεγον, ὡς αὐτῶν δαίμονον ἔχοντων γίνονται. Audientes, dicit, sui hoc est domesticus, qui ex eius patria, aut fratribus eius, exierunt tenere eum. Dixerunt enim: in furorem versus est, exierunt tenere eum. Audientes enim eum demones egere, morbos sanare, eximia putarunt eum habere demones, & in furorem versus est, ideo enim tenere voluerunt, ut velut demoniacum viderent, sic quidem sui, hoc est domesticus, similiter & scriba qui ex ierusalem demonia ipsum habere dixerunt, cum enim quod contradicerent factis, non haberent, alio modo saluati sunt, a demone fieri.

Nec satis excusantur Apostoli si timeant, ne fatigetur, ægiotet, vertigine teneatur, & hoc prædicent populo, cum tot mir. cala iam vidissent, cum enim fructu prædixisset sapius, inter ipsos notum esset. Non igitur Apostoli fuerunt, qui ista fecerunt, sed quasi domesticus, agnati, Syrus vocat τῶν ἑσπολιῶν, ἀδελφῶν, τῶν ἐγγύων, inter quos Iacobus Alphai & Taddæus nequaquam fuerunt. Multo minus mater Domini. Sed fratres eius, qui in eum non credebant, & ne illi ipsos redundaret, si quid faceret, quo principes ostenderentur, timebant.

V. 24. Quædam exemplaria habent: ἡ μάτηρ.

V. 29. Delicti καὶ ὁμοίως, καὶ ἡ δόξα ἰουδαίου.

V. 31. Syrus addit: ἡ μάτηρ, ἡ ἀδελφὴ.

Venerunt fratres, & sine dubio ab illis protecta est importunitas. Theophyl. οἱ δὲ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου ὄντες πρὸς τὸν κρατῆσαι αὐτὸν ὡς ἐξέστη καὶ δαίμονων ἔχοντα, ἢ δὲ μητρο. Φιλοδοξίας πρὸς τὴν κρατῆσαι, ἢ δὲ τὸν τῆς διδασκαλίας αὐτῶν περιεργασίαι, καὶ δὲ τῶν τοῖς ἄλλοις ὅτι τὸν ὄνομα αὐτῶν θαυμαζομένων ὄντων αὐτῶν ἐλάττει, ὡς καὶ δὲ τῶν τῆς διδασκαλίας. Fratres vero Domini inuidentes venerunt tenere illum quasi læticum & demoniacum, mater vero ambitione victa venit eum a docendo abstractura, ut turbis ostenderet, se illum, qui tantopere munitur, sic circumducere, ut etiam a docendo abduceret. Male de matre ex sola suspicione iudicat. Cur enim laudem illa potius ex impedito docendi munere, quam promoto captaret; An ignorabat esse lameum debere illis que patris sunt?

Matrem etiam hoc loco Caluinus excusat, imo nec hos fratres etiam, qui cum matre venerant. [Quod in Ambrosius & Chrysostomus Mariam ambitionis nomine simulat, nihil habet coloris: quod enim hæc diuinitate opus est, cum vbique summa eius plenas & modestia, Spiritus testimonio commendetur. Fortiter impulit eos carnalis affectus vehementia, ut plus iusto fatigerent. Hoc non nego, sed pio studio non dubitatum fuisse adductos, ut ei le adiungerent.]

De Ambrosio & Chrysostomo dixi Matthæi 24. 6. Noster Soarez matrem defendit, fratres impunitatis accusat. p. 3. T. 2. p. 47. f. 1. ad eum locum itaque le foretemitro.

Apostoli non sunt conati Christum apprehendere.

ἐξέστη non de fatigatione accipitur.

CAPVT IV.

Iterum cepit docere ad mare: & congregata est ad eum turba multa, ita ut nauim ascenderet sederet in mari, & omnis turba circa mare super terram erat. 2. Et docebat eos in parabolis multa, & dicebat illis in doctrina sua. 3. Audite: ecce, exiit seminans ad seminandum.

- 4. Et dum seminat, aliud cecidit circa viam, & venerunt volucres cæli, & comedunt illud. 5. Aliud vero cecidit super petrosas, ubi non habuit terram multam: & statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terre. 6. Et quando exortus est sol, exsternauit, & eo quod non habebat radicem, exeruit. 7. Et aliud cecidit in spinas: & suffocauerunt illud, & fructum non dedit. 8. Et aliud